

poskusi. Ako je premalo apna, potem se pa, kakor smo uže omenili, osmоди listje.

Umetna polžja reja.

O tej reči piše H. Hitschmann v svojem „Vademecum für den Landwirt“ tole: Od mnogoštevilnih polžjih vrst redijo največkrat vrtnega polža (latinski helix pomatia) po tako zvanih polžjih vrtih. Ti vrti so trate, ki so obdane z globokimi jarki. Na več mestih naredo majhne kupe, katere pokrijejo z mahom. Tu notri skrijejo se polži ob suhem vremenu. Polže krmijo z zeljem, z bežolom, z repo, z odpadki od zelenjadi, s sladkim sadjem ali z mešanico, ki jo narejajo iz pšeničnih otrobov, moke in vina. Ob taki krmi postanejo polži hitro debeli in okusni. Na jesen, kadar poneha toplota, nasujejo pa po vrtu na več mestih finega, čistega peska 15 % na debelo. V ta pesek zlezejo potem polži, tam ustja svoja zapro z apnenim pokrovcem ter ostanejo skriti skoz celo zimo.

Polže redijo tudi po jamah, katerim pokrijejo dno z rušino. Da polži ne uidejo, mora biti jama pokrita z gosto mrežo od žice. Po noči, ob dežju in pozneje ob mrazu pokrijejo jame z deskami in s slamo. — Najboljši čas v nabiranje polžev za rejo sta meseca julij in avgust. Polži se jedo kadar imajo ustja zaprta.

Polže rede posebno po južni Nemčiji, in jih od tam daleč okrog razpošiljajo. Polži z našega Ljubelja so svetovno znani.

Oranje pred zimo na korist pomladanski setvi.

Še imajo nekateri kmetovalci navado, da puščajo njivo nepreorano čez zimo po poletni ali jesenski žetvi. To je slaba navada in na veliko škodo jarini ali pomladanski setvi.

Poglejmo pa korist, če se njiva po žetvi uže pred zimo preorje in če preorana čez zimo leži.

1. Voda, kolikor se je je čez zimo in konec zime, ko je sneg skopnel, na njivi nabralo, gre lahko spomladi pod zrahljano zemljo, katera potem dobi potrebne vlage, da more vsejano seme hitreje kaliti in veseleje rasti. Če pa njiva pred zimo ni bila preorana, in zemlja nezrahljana v trdih gručah še v pričetku pomladi leži, to more le malo mokrote s površja njive v globočino njeno; voda dalje časa zastaja na površji njiv in ne daje spodnjim plastem potrebne vlage. Tudi rastlinstvu potrebni podnebni zrak lahko prešine zrahljano zemljo, ne pa v trdih gručah ležeče.

2. Zmrzlina more čez zimo ležečo razorano zemljo dobro prešiniti, zato postane prhka in se zdrobi, če tudi je pred zimo še tako gručasta in kepasta bila.

3. Ker se pred zimo preorana njiva koj ob prvem suhem vremenu spomladi, ko je sneg skopnel, hitro usuši, zato je kmetovalcu potem moči, jarino prav zgodaj vsejati, in ker tako pripravljene njive včasih

niti ni treba na novo orati, ampak jo le z brano povleči, je potem poljsko delo tudi kmalu končano.

4. Če pa je spomladanjska setev uže zgodaj opravljena, ostane gospodarju dovolj časa za druga poljska dela, posebno pa za obdelovanje senožeti. Tako je gospodar za celo leto s svojimi opravili precej naprej.

5. Če je spomladi setev jarega žita dosti zgodaj opravljena bila, pride potem seme v zemljo uže v takem času, ko je v njej še dosti zimske vlage. To pa dela, da žito hitro in enakomerno kali in da potem tudi čvrsto in hitro raste in zdatno plenja.

6. Pred zimo preorana njiva drži pa sploh dolgo časa svojo vlago in sicer zato, ker se je zemlja več vode čez zimo napila in popita vlaga tudi bolj počasi izhlapeva.

7. Če pa je uže mlado žito čvrsto in lepo, ostane mu ta krepka rast ves čas, in pričakovati je bogate žetve.

8. Polje, pred zimo preorano, je manj podvrženo mrčesom in plevelu: mrčes zaduši ali prežene voda, ki je globoko v zemljo segla, plevel pa, ki rad uže v začetku zime kali, pokonča mraz. Posebno koristno pa je orati polje pred zimo zato, ker tako uničujemo škodljive hrošče in ogerce (njih črve).

Naj bi tu naštetih dobiček napeljal kmetovalce na to, da bi svoje polje uže pred zimo orali in opustili napačno oranje šele po končani zimi.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Program o delitvi premij v denarji in priznanskih diplom za kobile in žrebice, katera se bode vršila na Kranjskem leta 1887.

Na Kranjskem se bode za leto 1887. vršila delitev državnih premij v srebrnih goldinarjih in srebrnih svetinjah, kakor tudi delitev priznanskih diplom: a) za kobile z žrebetom, b) za mlade, t. j. 3- do 4letne kobile, c) za 1- in 2letne žrebice na naslednjih petih konkurznih postajah:

V Radovljici za politični okraj: Radovljica dné 1. septembra 1887.

V Mengišu za politična okraja: Kranj in Kamnik dné 2. septembra 1887.

Na Vrhniki za politične okraje: Litija, ljubljanska okolica, Logatec, Postojina in mesto Ljubljana dné 3. septembra 1887.

V Ribnici za politični okraj: Kočevje dné 5. septembra 1887.

V Št. Jarneji za politične okraje: Krško, Rudolfovo in Črnomelj dné 7. septembra 1887.

Na vsaki konkurzni postaji se začne delitev premij imenovane dni ob 9. uri dopoludne.

Za delitev premij veljajo naslednje uredbe, uravnane po pravilih, veljavnih, v tem oziru s privolitvijo c. kr. ministerstva za poljedelstvo z ozirom na posebne razmere te dežele.